

PATVIRTINTA

Kauno r. Neveronių gimnazijos direktoriaus

2026 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. V-48

**KAUNO R. NEVERONIŲ GIMNAZIJOS
DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO GIMNAZIJOJE TVARKA**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno r. Neveronių gimnazijos dirbtinio intelekto (toliau – DI) naudojimo tvarka (toliau – Tvarka) nustato DI priemonių naudojimo principus, taisykles ir atsakomybes gimnazijoje.

2. Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

3. Tvarka taikoma gimnazijos mokiniams, mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, administracijos darbuotojams ir kitiems gimnazijos bendruomenės nariams.

4. DI – tai skaitmeninės sistemos ir priemonės, galinčios atlikti užduotis, kurios paprastai reikalauja žmogaus intelekto (teksto kūrimo, analizės, vaizdų generavimo, vertimo, duomenų apdorojimo ir kt.).

II SKYRIUS

DI NAUDOJIMO TIKSLAI IR PRINCIPAI

5. DI naudojimo gimnazijoje tikslai:

5.1. užtikrinti kokybišką, šiuolaikišką ir mokinių poreikius atliepiantį ugdymą;

5.2. sudaryti sąlygas mokiniams ugdyti skaitmeninio raštingumo, kritinio mąstymo ir kūrybiškumo kompetencijas;

5.3. padėti mokytojams gerinti ugdymo planavimą, diferencijavimą ir vertinimą;

5.4. skatinti atsakingą, etišką ir teisės aktams neprieštaraujantį technologijų naudojimą.

6. DI naudojimas gimnazijoje grindžiamas šiais principais:

6.1. Saugaus naudojimo principai:

6.1.1. mokytojai ir mokiniai ugdymo procese turėtų naudoti tik tas DI priemones, kurios yra įtrauktos į patvirtintą sąrašą (1 priedas);

6.1.2. asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento – BDAR) ir kitais teisės aktais;

6.1.3. prieš pradėdant naudoti naują DI įrankį išjungti duomenų naudojimo treniravimosi modelį.

6.2. Skaidrumo principai:

6.2.1. mokiniai turi būti informuoti žodžiu, kai pamokoje naudojamas DI;

6.2.2. mokiniai gali naudoti DI tik gavę mokytojo leidimą (iš anksto sutariama dėl naudojamų įrankių ir tokio darbo vertinimo);

6.2.3. mokiniai ir mokytojai darbuose nurodo, kaip buvo panaudotas DI. Tai atliekama trumpos refleksijos forma (žodžiu arba raštu).

6.3. Atsakingumo principai:

6.3.1. mokiniai ir mokytojai turi peržiūrėti ir kritiškai vertinti DI sugeneruotą turinį, nes jame gali būti šališkos, pasenusios ir netikslios informacijos;

6.3.2. DI yra tik patarėjas, todėl negali visiškai pakeisti žmogaus sprendimo ir vertinimo.

6.4. Etikos, pagarbos ir sąžiningumo principai:

6.4.1. mokytojas turi stebėti, ar DI nekuria stereotipų ir diskriminuojančio turinio;

6.4.2. DI turi būti taikomas taip, kad skatintų įsitraukimą, padėtų mokiniams su skirtingais gebėjimais (pvz., papildomų DI įrankių funkcijų panaudojimas: skaitymas balsu, transkripcija, šrifto didinimas ir kt.) ir nekurtų papildomų kliūčių;

6.4.3. DI naudojimas negali pažeisti autorių teisių ar akademinio sąžiningumo principų;

6.4.4. mokiniai ir mokytojai darbuose turi aiškiai nurodyti, kokį DI įrankį naudojo.

III SKYRIUS

DI NAUDOJIMO LYGMENYS IR LEIDŽIAMY ATVEJAI

7. Gimnazijoje nustatomi šie DI naudojimo lygmenys:

7.1. I lygmuo – draudžiamas naudojimas, kai mokiniai privalo atlikti užduotis be jokios DI pagalbos;

7.2. II lygmuo – ribotas naudojimas, kai DI leidžiamas idėjų generavimui, plano sudarymui ar klaidų analizei;

7.3. III lygmuo – leidžiamas naudojimas, kai DI gali būti naudojamas kaip mokymosi partneris, nurodant jo panaudojimą;

7.4. IV lygmuo – integruotas naudojimas, kai užduotis sąmoningai kuriama DI panaudojimui ir refleksijai.

8. Konkrečius DI naudojimo lygmenis nustato mokytojas ir aiškiai juos pateikia mokiniams prieš skirdamas užduotį.

IV SKYRIUS

DI NAUDOJIMAS UGDYMO PROCESSE

9. Mokytojai gali naudoti DI:

- 9.1. pamokų planavimui ir diferencijavimui;
- 9.2. mokomosios medžiagos rengimui ir pritaikymui;
- 9.3. formuojamajam vertinimui ir grįžtamajam ryšiui;
- 9.4. mokinių mokymosi pažangos stebėsenai.

10. Mokytojai privalo:

- 10.1. kritiškai vertinti DI pateikiamą informaciją;
- 10.2. supažindinti mokinius su leistiniais DI naudojimo būdais konkrečioje užduotyje;
- 10.3. reaguoti į DI naudojimo pažeidimus;
- 10.4. DI priemonės gali būti naudojamos formuojamajam vertinimui ar grįžtamajam ryšiui, tačiau galutinis vertinimas negali būti nustatomas automatiškai be mokytojo peržiūros ir sprendimo.

11. Mokiniai gali naudoti DI:

- 11.1. mokymuisi, idėjų generavimui, savarankiškam aiškinimuisi;
- 11.2. kaip pagalbinę priemonę, kai tai leidžia mokytojas;
- 11.3. refleksijai ir mokymosi proceso planavimui.

12. Mokiniai privalo:

- 12.1. laikytis akademinio sąžiningumo principų;
- 12.2. nurodyti DI naudojimą, jei to reikalauja užduotis;
- 12.3. kritiškai vertinti DI sugeneruotą turinį;
- 12.4. nepateikti DI sugeneruoto darbo kaip visiškai savo.

V SKYRIUS

DUOMENŲ APSAUGA

13. Rekomenduojama naudoti tik tas DI priemones, kurios atitinka BDAR reikalavimus.

14. Siekiant užtikrinti gimnazijos duomenų saugumą, rekomenduojamas mokytojų ir vadovybės DI įrankių paskyrų valdymas:

14.1. gimnazijos valdomos licencijuotos paskyros. Tai saugiausias būdas, kai gimnazija turi duomenų tvarkymo sutartį su tiekėju (pvz., „Microsoft Copilot“ su komercine licencija);

14.2. asmeninės paskyros. Naudojamos tik mokytojo pasiruošimui, nenaudojant mokinių asmeninių duomenų, išjungus duomenų rinkimo DI mokymui.

15. Naudojant DI priemones draudžiama:

15.1. įkelti asmens duomenis be teisėto pagrindo;

15.2. naudoti DI priemones, kurios neatitinka duomenų apsaugos reikalavimų;

15.3. naudoti DI patyčioms, diskriminacijai ar dezinformacijai.

VI SKYRIUS

GIMNAZIJOJE LEIDŽIAMŲ DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

16. Visas DI priemones, atitinkančias teisės aktų reikalavimus, galima naudoti ugdymo, administravimo, DI skaitmeninių kompetencijų ugdymo procesuose. DI naudojimo gimnazijoje darbo grupė patvirtina oficialų gimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą (1 priedas).

17. DI priemonių sąrašo sudarymo principai:

17.1. pasiūlymą įtraukti (pašalinti) DI įrankį gali teikti bet kuris bendruomenės narys;

17.2. prieš įtraukiant naują DI įrankį atliekamas rizikos vertinimas pagal Tvarkos VII skyrių;

17.3. DI įrankis įtraukiamas į sąrašą nustatant naudojimo sąlygas.

VII SKYRIUS

GIMNAZIJOJE DRAUDŽIAMŲ DI ĮRANKIAI IR RIZIKŲ VALDYMAS

18. Kriterijai, nustatantys, kada draudžiama naudoti DI įrankius ugdymo(si) procese:

18.1. įrankiai, naudojamys emocijų atpažinimą, socialinį reitingavimą, manipuliacines technikas, biometrinių sekimą ir kitas priemones pagal Europos Sąjungos DI akto 5 straipsnį;

18.2. nėra nurodyta, ar DI įrankis atitinka duomenų saugos reikalavimus. Jei DI įrankis renka naudotojų duomenis (pokalbius, el. paštus, tel. numerius ir kt.), būtina gimnazijos licencija, duomenų tvarkymo sutartis ir prieigos kontrolė;

18.3. DI įrankis neturi galimybės išjungti duomenų rinkimo modelio mokymui.

19. Jei DI priemonė leidžiama, vertinami papildomi kriterijai, pagal įrankio rizikos lygį:

19.1. didelė rizika – įrankiai, naudojami mokinių vertinimui, priėmimui į gimnaziją ar egzaminams, reikalauja papildomų kokybės valdymo sistemų ir atitikties dokumentų;

19.2. ribota ir maža rizika – didžioji dalis generatyvinio DI įrankių (tekstų kūrimas, idėjų generavimas, informacijos apibendrinimas ir kt.), su kuriais būtina kritiškai vertinti sugeneruotą turinį, laikytis tiekėjo nurodytų saugumo reikalavimų.

VIII SKYRIUS

DI NAUDOJIMO STEBĖSENA

20. Gimnazijos vadovas suformuoja darbo grupę, kuri atlieka gimnazijoje naudojamų DI priemonių stebėseną:

20.1. renkama statistinė informacija apie DI naudojimo dažnumą, paskirtį;

20.2. renkamas grįžtamasis ryšys;

20.3. priimami sprendimai dėl DI įrankių licencijų pratęsimo, nutraukimo ar pakeitimo;

20.4. stebėsenos rezultatai ir siūlomi veiksmai pateikiami gimnazijos vadovui;

20.5. atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus, gali būti keičiamas gimnazijoje naudojamų DI priemonių sąrašas.

IX SKYRIUS

GIMNAZIJOS VADOVO IR ADMINISTRACIJOS ATSAKOMYBĖ

21. Gimnazijos vadovas:

21.1. užtikrina Tvarkos įgyvendinimą;

21.2. sudaro sąlygas mokytojų kvalifikacijos tobulinimui DI srityje;

21.3. inicijuoja Tvarkos peržiūrą ir atnaujinimą.

22. Administracija:

22.1. teikia metodinę pagalbą bendruomenei;

22.2. stebi DI naudojimo praktiką gimnazijoje;

22.3. gavusi informaciją apie galimą DI naudojimo Tvarkos pažeidimą, užtikrina objektyvų, proporcingą situacijos vertinimą.

23. Mokytojas, nustatęs pažeidimą, pirmiausia aptaria situaciją su mokiniu, siekdamas išsiaiškinti aplinkybes. Jei pažeidimas pasitvirtina, mokytojas:

23.1. gali vertinti darbą, kaip neatitinkantį reikalavimų;

23.2. gali skirti užduoties pakartotinį atlikimą;

23.3. informuoja klasės vadovą ir, jei reikia, administraciją.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Tvarka įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos.
 25. Tvarka peržiūrima pasikeitus teisės aktams.
 26. Tvarkos nesilaikymas vertinamas pagal galiojančius gimnazijos vidaus teisės aktus.
-

Gimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašas

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Aprašas / taikymo sritis / ribojimai	Tipas	Rekomendacijos
1.	ChatGPT (OpenAI)	Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti tekstus, santraukas, klausimus, idėjas.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudoti tik su mokytojo priežiūra. Pasitikrinti, ar priemonės nustatymuose išjungtas DI modelio mokymas. Reikalinga mokyklos paskyra ir tėvų sutikimas. Asmeninėse ir viešose paskyrose naudoti tik viešai prieinamą informaciją.
2.	Duolingo MAX (su DI)	Kalbų mokymosi programa su DI pritaikyta grįžtamojo ryšio sistema (paaiškinimas, taisymai).	Generatyvinis DI (mokymosi pagalba)	Yra amžiaus apribojimų. Reikalingas tėvų sutikimas.
3.	Elicėjus	5–12 kl. savivaldus matematikos mokymasis: užduočių analizė, personalizuotos trajektorijos, vaizdo ir praktinės užduotys, rekomendacijos.	Mokomo(si) platforma	Rekomenduojama naudotis su mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi.
4.	Gamma App	DI pristatymų kūrimo priemonė (PowerPoint). Naudoja įvestą tekstą generuodama skaidres.	Generatyvinis DI (vaizdas + tekstas)	Rekomenduojama naudotis su viešais prieinamais duomenis kūrybiniams tikslams, pristatymams.
5.	Gemini (Google)	Pokalbių DI	Generatyvinis DI	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartimi.
6.	Microsoft Copilot (Office365)	Integruotas į Office 365 aplinką. Naudojamas raštvedybai, ataskaitoms, santraukoms. Duomenys apdorojami pagal Microsoft education licencijas.	Vidinė integracija	Rekomenduojama naudotis mokyklos valdomoje Office365 aplinkoje.